

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
GRAĐANSKO ODJELJENJE
Broj: 56 0 I 084801 25 Spp
Sarajevo, 22.10.2025. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, odlučujući o zahtjevu Općinskog suda u Konjicu za rješavanje spornog pravnog pitanja od 14.07.2025. godine, na osnovu odredbe člana 61d. stav (2) Zakona o parničnom postupku¹ (dalje: ZPP), te odredbe člana 18. Pravilnika o unutrašnjem sudskom poslovanju Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta² u sjednici Građanskog odjeljenja održanoj 22.10.2025. godine donio je:

O D L U K U

Odbija se zahtjev Općinskog suda u Konjicu za rješavanje spornog pravnog pitanja u predmetu tog suda broj: 56 0 I 084801 25 Kom 2 koje glasi:

„Da li je u izvršnim predmetima, u kojima je tražilac izvršenja RTV Federacije BiH, 2006. godine podnio prijedlog za izvršenje duga za rtv taksu za 2004/2005. godinu, na osnovu platnog naloga izdatog u skladu sa tada važećim propisima, a sud nije odlučio po tom prijedlogu sve do 2024/2025. godine, kada je predmet aktiviran i prijedlog dopunjen u skladu sa važećim Zakonom o izvršnom postupku FBiH, nastupila zastarjelost potraživanja tog duga, imajući u vidu odredbe Zakona o obligacionim odnosima o relativnoj i apsolutnoj zastari potraživanja?“

O b r a z l o ž e n j e

Dopisom od 10.07.2025. godine, koji je zaprimljen u ovom sudu dana 14.07.2025. godine, Općinski sud u Konjicu dostavio je ovom sudu, po službenoj dužnosti, zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja u predmetu broj 56 0 I 084801 25 Kom 2.

U obrazloženju zahtjeva Općinski sud u Konjicu je naveo kratak prikaz utvrđenog činjeničnog stanja u konkretnom predmetu, iz kojeg proizilazi slijedeće:

Da je tražilac izvršenja, RTV Federacije BiH, u 2006. godini, Općinskom sudu u Mostaru, podnio veliki broj prijedloga za izvršenje na osnovu platnih naloga izdatih u vezi sa neplaćenom RTV taksom iz 2004/2005. godine. U ovom predmetu Radio-televizija FBiH je izdatim platnim nalogom od 10.06.2005. godine, prema članu 52. st.1. Zakona o RTV F BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 40/02), tražila od dužnika plaćanje RTV pretplate za period od 01.07.2004. godine do 30.04.2005. godine. Na navedeni platni nalog, koga je uredno primio, dužnik nije uložio prigovor, niti je izvršio plaćanje, zbog čega je tražitelj izvršenja podnio prijedlog za izvršenje dana 27.02.2006. godine. Općinski sud u Mostaru nije donio

¹ „Službene novine F BiH“ broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15

² „Službeni glasnik BiH“ broj 66/12 i 40/14

rješenje o izvršenju, niti je postupao po tom prijedlogu. Kantonalni sud u Mostaru je rješenjem od 29.01.2025. godine delegirao za postupanje Općinski sud u Konjicu. Općinski sud u Konjicu je zaključkom od 28.02.2025. godine naložio tražitelju izvršenja da uredi prijedlog, što je ovaj i učinio dana 09.04.2025. godine. Nakon toga, Općinski sud u Konjicu je donio rješenje o izvršenju broj 56 0 I 084801 25 Kom od 15.05.2025. godine. Izvršenik je protiv navedenog rješenja izjavio prigovor ističući da je nastupila zastarjelost potraživanja, pozivajući se na član 378. i 379. Zakona o obligacionim odnosima.

Prvostepeni sud u vlastitom tumačenju spornog pravnog pitanja navodi da nije sporno da je prijedlog za izvršenje podnesen blagovremeno u roku od godine dana (čl.378. st. 1. tč. 2. ZOO), ali po mišljenju suda predmetno potraživanje je zastarjelo protekom roka od 10 godina iz člana 379. stav 1. ZOO, a činjenica da je sud svojim zaključkom broj: 56 0 I 084801 25 Kom od 28.02.2025. godine pozvao tražitelja izvršenja da uredi prijedlog za izvršenje nema retroaktivno dejstvo i ne može ukloniti pravnu posljedicu zastare.

Dakle, prema shvatanju prvostepenog suda sporno je je da li je nastupila zastarjelost iz razloga što je od dana podnošenja prijedloga za izvršenje 2006. godine do donošenja rješenja o izvršenju 2025. godine protekao rok od 10 godina, u kojem roku sud nije odlučio o podnesenom prijedlogu.

Odredbom člana 61a. stav 1. ZPP propisano je:
„Ako u postupku pred prvostepenim sudom u većem broju predmeta postoji potreba da se zauzme stav o spornom pravnom pitanju koje je od značaja za odlučivanje o predmetu postupka pred prvostepenim sudovima, prvostepeni sud će po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranke zahtjevom pokrenuti postupak pred Vrhovnim sudom Federacije radi rješavanja spornog pravnog pitanja“.

Prema odredbi člana 61d. stav 2. ZPP Vrhovni sud Federacije odbit će riješiti sporno pravno pitanje ako ono nije od značaja za odlučivanje u većem broju predmeta u postupku pred prvostepenim sudom.

Institut spornog pravnog pitanja treba da da odgovor o pravnom značenju procesne ili materijalno pravne norme i njegova je svrha da se Vrhovni sud Federacije BiH izjasni o primjeni propisa u slučaju njihove nepreciznosti, kontradiktornosti ili različite primjene u praksi, odnosno o pitanjima koja su od značaja za jedinstvenu primjenu zakona i ujednačavanju sudske prakse.

U konkretnom slučaju prvostepenom sudu je sporna primjena odredbe člana 379. stav 1. Zakona o obligacionim odnosima koja propisuje da sva potraživanja koja su utvrđena pravnosnažnom sudskom odlukom ili odlukom drugog nadležnog organa, ili poravnanjem pred sudom ili drugim nadležnim organom, zastarijevaju za deset godina, pa i ona za koja zakon inače predviđa kraći rok zastarjelosti.

Prema odredbi iz člana 388. ZOO zastarijevanje se prekida podizanjem tužbe i svakom drugom povjeriočevom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim organom, u cilju utvrđivanja obezbjeđenja ili ostvarenja potraživanja.

Navedene zakonske odredbe su jasne i određene i nema potrebe za njihovim tumačenjem kako ih primijeniti kada je u ovom slučaju postupak pokrenut prijedlogom za izvršenje od 27.02.2006. godine za potraživanja iz 2004./2005. godine. To što je sud svojim

zaključkom broj: 56 0 I 084801 25 Kom od 28.02.2025. godine pozvao tražitelja izvršenja da uredi prijedlog za izvršenje i tražitelj izvršenja to učinio, nakon čega je sud donio rješenje o izvršenju dana 15.05.2025. godine, ne može uticati na ostvarenje prava stranaka.

Naime, Ustavni sud BiH u svojoj dosadašnjoj praksi zauzeo stav da se greške organa javne vlasti, kojima stranke nisu doprinijele, ne mogu ispravljati na teret stranaka (Odluka Ustavnog suda BiH broj AP-2086/22 od 10.07.2025. godine), što se može uzeti kao relevantno i u ovom slučaju.

U ovom slučaju nema ni različite sudske prakse, na koju bi se sud pozvao, jer su u vezi identične činjenične i pravne situacije sudovi već donosili odluke i izrazili svoj pravni stav, što proizilazi iz više odluka Ustavnog suda BiH (Odluka Ustavnog suda broj AP- 1149/06 od 13.06.2006. godine, broj AP-1175/06 od 20.09.2006. godine, broj AP-1243/06 od 13.06.2006. godine).

Kod navedenog, imajući u vidu da su odredbe zakona jasne i određene, da postavljenim spornim pravnim pitanjem prvostepeni sud traži odgovor kako odlučiti o prigovoru zastare, koji je materijalno-pravni prigovor i njegovo rješenje zavisi od utvrđenih činjenica svakog konkretnog slučaja, proizilazi da postavljeno pravno pitanje nije sporno u smislu odredbe iz člana 61. a) stav 1. ZPP i da ne postoji potreba za zauzimanjem određenog pravnog stava.

Prema tome, imajući u vidu naprijed navedeno Građansko odjeljenje Vrhovnog suda Federacije BiH je primjenom odredbe člana 61d. stav. 2. ZPP, odbilo zahtjev Općinskog suda u Konjicu za rješavanje spornog pravnog pitanja.

Predsjednik Građanskog odjeljenja
Vrhovnog suda F BiH

Radenko Blagojević, s.r.